Index

9 Schuman (Michael) Disputatio Quarta, de variis carnis delictis, ut adulterio, stupro, incestu …

10 Kluge (Fried. Leopoldus) Quousque Adulterium per coniecturas probetur.

11 Melker (Christ.) Disputatio de Adulterio desponsatorum …

12 Nibschmann (Gottfr.) Disputatio de Adulterio quatenus probatum justa

13 Staffel (Joh. Gottfr.) Dissertatio de Adulterio matrimonium non dissolvente.

14 Kluegel (Gottl. Christ.) Lenitatem in adulteriis reipublicae nocere et prodesse.

15 Heckmann (Nicolaus David) Dissertatio de Crimine adulterii non transigibili.

16 Rivinus (Joh. Abrahamus) Dissertatio de Dissensu Judicum in puniendo adulterii crimine.

17 Diesseldorff (Joh. Gotth. a.) De Adulterio lege divina et humana vetando. §

18 Berghoffer (Georgius) Dissertatio de Adulterio impunito. §

19 Mogg (Matthias Ambr.) Dissertatio de poena adulterii.

20 Lengnich (Godofr.) Dissertatio de Origine, et progressu poenae adulterarum apud Romanos.

21 Doeringius (Christ. fried.) Adulterii poenam ex duabus saltem cautelis... §

22 Schnaasse (Paulus Theop.) Dissertatio de lenienda poena adulterii.

23 Koch (Joh. Reinhar.) Dissertatio de Advocatiis Ecclesiasticis... §

24 Schilt (Joh. Christ.) Advocatia imperatoris Ecclesiastica Disputatio §

25 Walther (Georg. fried.) Dissertationem de triplici Advocatia imper...

26 Weissmannus (Frid. Ludov.) Advocatiam ab imperatore protestantium ... §

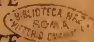
27 Marbachius (Joh.) De Advocatia armata; Disputatio.

28 Krügelstein (C. F.) Dissertatio de Advocatia armata §.

DISPUTATIO INAUGURALIS
DE

ADMIRALITATE

QVAM
DIVINI NUMINIS ADSPIRANTE
GRATIA

EX DECRETO ET AUTHORITATE
MAGNIFICI, AMPLISSIMI
ATQVE CONSULTISSIMI JURISCONSULTORUM ORDINIS IN INCLYTA ARGENTORATENSIUM UNIVERSITATE

Pro

Summis in Utroque Iure Honoribus ac Privilegiis DOCTORALIBUS rite consequendis,

Solenni Eruditorum Examini submittit

Die Februar. hor. l. q. consuetis.

FRANCISCUS VASMER,
HAMBURGENSIS.

ARGENTORATI,
Literis JOH. FRIDERICI SPOOR.
Anno M DC LXXIV.

PRAEFATIO.

Cum id quod ſub novo *Admiralitatis* vocabulo hic ad Examen inaugurale proponitur argumentum, Romanis quoque veteribus non incognitum fuerit, mirari quis non ſine ratione poſſet, cur in illorum Legibus hodie nullum ejus veſtigium ſuperſit. Cujus rei cauſam ego quidem hactenus non aliam potui reperire, quam quod illa, quæ ad res maritimas pertinebant, apud Romanos olim Legibus non Romanis, ſed Rhodiis definiri & dijudicari ſolebant: quarum nonniſi pauca quædam fragmenta ad nos uſq; pervenerunt: cæteris vetuſtate & injuria temporum abſumtis, cum quibus, ſi quid de ἐμπλοΐα vel συμπλοΐα conſtitutum aliquando fuit, illud communi naufragio interiiſſe, haud vana nec improbabilis penitus conjectura eſt. Ego certè inde non parum au-

geri mihi laborem in tractanda isthac materia sensi, quod præter illa, quæ per analogiam ex vicinis & affinibus argumentis huc deduci potuerunt, omni authoritate & subsidio juris scripti veteris destituebar. Qui defectus tamen, si quis ad usum præsentem respiciat, Legibus & Statutis recentioribus Regnorum & Rerumpublicarum maritimarum non parum suppletur. Quare & ex illis primarium auxilium mutuaturus, ipsa Constitutionum verba plerumque recensui: quia ad intelligendam plenius rem non obviæ prorsus cognitionis haud exiguè conducere mihi videbantur. Non ignarus interim perfectam elaborationem hujus materiæ, sine diligenti examine & accurata cognitione casuum practicorum, qui in judiciis Admiralitatis indies agitari solent, sperari non posse. Sed quia profectus Academici ad trituram forensem usq; raro porriguntur, mihi quoque à tractatione civilium causarum, usualique tribunalium exercitatione hactenus remotiori, vitio verti non poterit, quod adhuc quidem inde manum abstinuerim. Divini

Numinis

Numinis imposterum arbitrium erit, an mihi velit aliquando gratiose vires & majora subsidia largiri, ut ad finem perducendis, quæ cœpta hic saltem sunt, denuo utiliter vacare possim. Interim æquos rerum arbitros benevole hos qualescunque conatus meos interpretaturos esse confido.

I. N. D. N. J. C.

I.

Licet tractatio *de Admiralitate* tanquam materia maritima mediterraneis supervacua videri possit: utpote cum ad illos, qui vel nunquam ingressi sunt mare, vel prope mare non habitant, quæstiones marinæ parum pertinere existimentur: Gryphiand. *de Insul. præf.* §. 71. Apud populos tamen & civitates maritimas usum frequentem, quotidianum, & pernecessarium habet. Grot. *de Jure Bell. & Pac. lib.* 2. *cap* 12. §. 4. Statut. Hamburg. *part.* 2. *tit.* 13. *art.* 41. *ibi:* **Dieweil viel Admiralschafft gemacht werden.** Ut adeò non immeritò magnam hujus rei curam habeant illi, qui ad mare sedent. Stypmann. *de Jure marit. part.* 4. *cap.* 11. §. 49. *&* 54. & hinc diligens juris evolutio, quod circa eam constitutum & receptum est, nequaquam sit negligenda. *arg. l.* 1. *D. de in integr. rest. l.* 1. *pr. D. de Exerc. act. l.* 1 *pr. D. de susp. Tutor.* *Admiralitatis usus.*

II. Dicitur autem *Admiralitas* ab Admiralio vel Thalassiarcha aut maris Præfecto, qui præest Collegio Admiralitatis vel Societatis navalis. Loccen. *de Jure* *Etymologia.*

 marit.

marit. lib.2. cap.2. §.1. Admiralii verò nomen non ab admiratione, ut aliqui existimant: vid. Voss. *de vit. Lat. serm. lib.2. cap.2.* Sed ab Emir sive Amira, quod Arabibus Dominum aut Principem signat, & Græco ἅλιος, *marinus* descendit. Voss. *d.l.* Add. Rein. Curick. ad *Ordin. Naut. Civit. Hans. tit.7. art.un.p.*178.

Homonymia. III. Græci σύμπλοιαν vocant aut ὁμόπλοιαν, Grot. *de Jure Bell. & Pac. lib.2. c.12. §.4.* unde Cicero *Ep. ad Attic. lib.16. ep.1.* ἐν ὁμοπλοίᾳ *Bruti videtur aliquid præsidij esse. & dict. lib. ep.4. itaque constituebam uti* ὁμοπλοίᾳ. add. Loccen. *de Jure marit. lib.2. c.2. §.2.*

Synonymia IV. Denotat alias *Admiralitas* ipsam præfecturam maris per se consideratam, quam alii Admirallatum nominant. vid. Strauch. *de Imper. mar. c.5. §.4.* Interdum Collegium quoque judicum maritimorum, quod Consulatus maris vulgo dicitur, Admiralitatem nominant: uti fit in der Königl. Dännemarck. Verordnung/ wie es bey währendem Krieg mit den Certificationen zu halten. apud Marquard. *de Jure Mercat. document. lit. W. ibi*: Demnach in Unserer gnädigsten *declaration* für unser Admiralität: & mox: Dafern sie vor dem Admiralität-Gericht für genugsam geachtet: & denique: Wornach sich unser Admiralitäts-Raht und Bediente zu richten. etc.

Definitio. V. Hoc in loco Admiralitas est Societas navalis armata ob securitatem commerciorum mutui auxilii causa inita. conf. Grot. *de Jure Bell. & P. lib.2. c.12. §.4.* Stypmann. *de Jure marit. part.4. cap.11. §.48.* Loccen. *de Jure marit. lib.2. c.2. §.1.* Curick. *ad Jus marit. Hanseat. tit.7. art.un. p.179.* Marquard. *de Iure Mercat. lib.2. cap.11. §.35.*

Causa effic. Remota. VI. Hæc Societas, quatenus tutelæ & defensioni necessariæ inservit, omni jure introducta dici potest.

arg.

arg. l. 3. D. de Just. & Jur. l. 4. pr. l. scientiam. 45. § qui cum. 4. D. ad L. Aquil. l. 1. § vim vi. 27. D. de vi & vi arm. Add. Carpzov. *Prax. crim. p. 1. q. 28. § 1. & seqq.*

VII. Et favet ei peculiariter 1. Jus Divinum, quo Salomo secundum Sapientiam à DEO ipsi concessam (1. *Reg.* 5. *v.* 12.) talem societatem iniit cum Hyramo Rege Tyri, qui ad classem, quam Salomo instruxerat, petendi auri causâ ex Ophir, misit servos suos, viros nauticos & gnaros maris, ut cum servis Salomonis navigarent. 1. *Reg.* 9. *v.* 27. & 28. & 2. *Paralip.* 8. *v.* 18.

VIII. 2. Jus naturale: cui convenit, ut tutò per mare navigare liceat & trajicere. *l.* 2. *§.* 1. *D. de R. D.* §. 1. *Inst. eod. l.* 3. *§.* 1. *D. ne quid in loc. publ. l.* 13. *§. ult. D. de Injur. l. Venditor.* 13. *pr. D. comm. præd.* Marquard. *de Jure Mercat. lib.* 1. *cap.* 15. *§.* 1. Loccen. *de J. marit. lib.* 1. *cap.* 3.

IX. 3. Jus Gentium: quod liberum & securum usum commerciorum stabilivit. *l.* 5. *D. de Just. & Jure.* §. 2. *Inst. de Jure Nat. Gent. & Civ.* Gregor. Tholos. *Syntagm. Iur. univ. lib.* 21. *c.* 1. Grot. *mare lib. cap.* 8. atque hoc libero & securo commerciorum usu exigente, ipsisque humanis necessitatibus flagitantibus (vid. §. 2. *Inst. de J. N. G. & C. ibi: nam usu exigente.* Stypmann. *de Jure marit. part.* 4. *cap.* 11. § 49.) Admiralitatem jam olim inter se contraxerunt Gentes Orientales. 1. *Reg.* 9. *v.* 27. & 28. 2. *Paralip.* 8. *v.* 18. eademque usi sunt Græci: Loccen. *de Jure mar. lib.* 2. *c.* 2. §. 2. Romani: Cic. *Ep. ad Attic. lib.* 16. *ep.* 1. & 4. Populi Septentrionales: Saxo Grammat. *Histor. Dan. lib.* 14. *pag.* 259. & *seq.* Crantz. *Wandal. lib.* 9. *c.* 22. 29. Reckmann. *Chron. Lubec. p.* 42. atque illa hodienum utuntur Hispani: Stypman. *d. c.* 11. §. 54. Sueci: Loccen. *d. c.* 2. § 4. Belgæ: Edicta *Ordinum Hollandiæ Anno* 1644. *edita tom.* 1. *p.* 323. 429. & *seq.* Ordinat. *de Admiral.*

Admiral. in Constit. & Privil. Amsterod. p. 450. Hamburgenses: Hamburger StadtRecht. *p.* 2. *tit.* 14. *artic.* 41. Admiralschafft-Ordnung der Stadt Hamburg. *de Anno* 1623. apud Marquard. *de Iure Mercat. document. sub lit. R. p.* 589. & in universum Civitates Hanseaticæ. Jus Marit. Hanseat. *tit.* 7. *art. un.* von Admiralschafft.

X. 4. Jus Civile: *tum* quatenus permittit latrones & hostes publicos, quales sunt piratæ, Vinn. *ad Peck. de LL. nautic. p.* 370. Strauch. *de Imp. mar. c.* 9. §. 2. armata manu persequi. *l.* 2. *C. quand. lic. unic.* Gryphiand. *de Insul. c.* 31. §. 139. *& seqq.* Stypm. *de Jure marit. p.* 4. *c.* 18. § 83. Coll. Jur. Arg. *lib.* 48. *tit.* 8. *th.* 5. ejusque rei gratia societatem aliquam contrahere, & collegium instituere. *l.* 4. *D. de Coll. & corp. ibi: vel nautæ. l.* 1. *pr. D. quod cuiusque univ. nom. tum* quatenus prohibet, ne naves ex portu navigent, nisi plures sint, & inter se Admiralium constituerint. Constit. *Philipp. II. Reg. Hisp. de Nav. armand. de Ann.* 1563. *art.* 9. *&* 10. apud Stypmann. *de Jur. mar. p.* 4. *c.* 11. §. 54. quemadmodum & Batavi constituerunt, *quod nulla navis ex portu Vliensi in Norvvegiam vel Elsenoram aut retronavigare debeat sine nave conducente: Quod ex Hollandia in mare Balthicum non debeant ire, nisi ad minimum triginta naves in societate sint, &c.* apud eundem. *d. c.* 11. §. 58. *& seqq.*

Causa Efficiens Proxima. XI. Constituunt autem & contrahunt Admiralitatem vel illi qui summam potestatem habent, vel privati: atque hinc alia Admiralitas *publica*, alia *privata* est. Publica est, quæ authoritate Regis, Principis aut Reipublicæ ordinata est pro conservatione pacis & tranquillitatis publicæ contra piratas hostesque quosvis, & defensione navigantium. Curick. *ad Ius Marit. Hanseat. tit.* 7. *art. un. p.* 179. Quam licitè contrahi atque constitui

Admiralitatis publica.

ftitui posse à Principibus, nullum dubium est. Cum hæc sit potissima pars jurisdictionis, quam in mari suis territoriis adjacente habent Principes, ut navigationes tutas efficiant à Piratis & hostibus. Loccen. *de Iur. marit. lib. 1. c. 4 § 4 in fin.* atque in hoc officium gravis & cordati Magistratus consistat, ut itinera publica tam maritima quam terrestria malis hominibus, qui ea infesta reddunt, purgentur. *l. 3. l. 5. D. de off. Præf. l. un C. de Classic.* Marquard. *de Iure Merc. lib. 1. c. 13 § 34* Quod in proprio quidem territorio fit cum variis modis aliis, quos v. ap. Loccen. *de Iure marit. lib. 2. c. 1.* tum constitutis ac dispositis navibus exploratoriis & excursoriis, quas Außlagschiff vocant Becht *de secur. & salv. cond. thes. 128.* & si vis major ingruat, integris classibus instructis. *d. l un. C. de class.* Strauch. *de Imp mar. c. 5. §. 2.* tum quod propius huc pertinet, corpore aliquo navium præsidiariarium & conductricium, quæ Convoy schiff dicuntur, instituto ordinatoque, ex quo naves onerariæ mercatorum possint præsidium & salvum conductum, mutuari. Stypm *de Iure marit. p. 4. c. 11. § 59. 60. & seqq.*

XII. Classes autem istæ vel naves etiamsi extra territorium & jurisdictionem ejus, à quo instructæ sunt, defendere se adversus vim ingruentem piratarum vel hostium possint, utpote quod iis etiam concessum est, qui privatâ authoritate navigant. Grot *de Iur. Bell. & P. lib. 1. cap. 3. § 2.* Attamen in alieno territorio eis concessum non est aggredi piratas, eosque pœnæ expetendæ causa persequi, nisi eis singulari privilegio piratarum persecutio etiam in alieno territorio concessa sit: ut Hamburgensibus à Carolo IV. Anno 359. Gryphiand. *de Insul. c. 31. §. 154.* vel nisi persequi eos cœperint in suo territorio: tunc enim continuare persecutionem pos-

ſunt etiam in alieno territorio, ibique eos comprehendere: ita tamen, ut ibi judicio ſiſtantur, nec in propriam jurisdictionem, niſi cum iſtius loci Magiſtratus conſenſu deducantur. R.A. zu Augſpurg *de Anno* 1559. §. Und wiewohl. 21. Gail. *de pace publ. lib.*1. *c.*16. *n.*25. *& ſeqq.* Loccen. *de jure marit. lib* 2. *c.*3. §.2.

XIII. Quod de piratis dictum eſt, idem etiam de hoſtibus quibusvis publicis intelligendum eſt: quos licet in territorio tertii pacato aggredi & violare non liceat, propter jus ejus, qui territorium ibi habet. Grot. *de Iure Bell. & Pac. lib.*3. *cap.*4. §.8. cœptam tamen perſecutionem ita licet continuare, ut in alieno quoq; portu hoſtem invadere permittatur: quod factum à Trompio Claſſis Hollandiæ Præfecto Anno 1639. claſſi Hiſpanorum in portu Duinenſi Britannico. Strauch. *de Imp. mar. cap.*6. §.9. atque hoc fundamento excuſatur à pœna fractæ pacis, qui hoſtem ſuum diffidatum in alieno territorio vi armata capit: ſicut fecit Archiepiſcopus Colonienſis capiendo Hennicken von Lübeck / in Dominio Starmade Nobilium de Harſt: quibus propterea in Camera Spirenſi denegati ſunt Proceſſus ſuper fracta pace: teſtante Mynſing. *obſerv. pract. cent.* 2. *obſ* 28.

XIV. Suum autem territorium ab alieno in mari, non tam certis limitibus diſtinguitur, quam in mediterraneis regionibus. Et quando dicitur, eum qui jurisdictionem habet in territorio, habere quoque jurisdictionem in mari adhærente; non convenit inter Doctores, quousq; mare adhærens dici & intelligi debeat? Aliqui exiſtimant, eum qui jurisdictionem habet in diſtrictu mari cohærente, habere in mari jurisdictionem uſque ad iter duorum dierum: Hieronym. *de mont. in tr. de Fin, reg. c.*7. *n.*12. alii uſque ad ſexaginta milliaria

jurisdi-

jurisdictionem in mare adjacens extendi pronuntiant Bodin. *de Rep. lib* 1. *cap ult. n.*170. plerique eam ad centum milliaria porrigunt. Bart. *de Insul. n.* 1. *verb. nullius*. P. Castrens. *in l.* 9. *de judic.* Quarum tamen definitionum nulla certam aut perpetuam determinationem habet. Gryphiand. *de Insul. cap.* 14. *n.*25. *& seqq.* sed variat modus pro spatio ad possidendum vacuo. Strauch. *de Imper. mar. c.*4 §.3. Itaque alii rectius putant distinguendum inter maria particularia, & inter Oceanum universum: in maribus particularibus ita unicuique juxta sua litora competere jurisdictionem, ut delictum in tali mari particulari commissum in illa civitate puniri debeat, cujus portui locus ille propinquior est. Loccen. *de Iure marit. lib.*1. *cap.*4 §.6. In Oceano autem universo limites nullos dari. Stypman. *de Iure marit. part.* 1. *c.*5. §.56. atque adeò in medio mari unicuiq; hostem publicum aggredi permissum & liberum esse. Gryphiand. *de Insul. c.*31. §.149. *ibi: in medio mari persequi piratas cuivis licet.*

XV. Et hæc quidem Admiralitas, quæ in corpore navium publica authoritate ad hoc ordinato consistit, ut mare à prædonibus & hostibus aliis tutum & ad usum navigantium securum reddat, à Principe vel Republica vi Imperii & jurisdictionis constituitur: indeq; & publicæ Admiralitatis nomen habet. Præter hanc est & alia Admiralitas publica, quando illi, qui summam potestatem habent, inter se navalem societatem ob securum & commodum usum commerciorum contrahunt. *arg. l.*5. *D. de pact.* qualem societatem fuisse Salomonis cum Hiramo, supra dictum est *ex* 1. *Reg.* 9. *v.* 27. add. Loccen. *de Iure marit. lib.*2. *c.*2. §. 2.

XVI. Quam societatem legitimam atque licitam fuisse existimo, etiamsi cum Rege infideli contracta sit. *arg.* 1. *Reg.* 5. 12. conf. Grot. *de I. B. & P. lib.* 2. *cap.* 15. §. 9. sicut & hodie fœdus, quod Princeps Christianus cum non Christiano pro commerciorum libertate & ad persequendos latrones publicos contrahit, licitum rectè putatur. Joh. Gerh. *loc. Theolog. de Mag. Pol.* §. 154. *& seqq.* Alber. Gentil. *de Iure bell. lib.* 3. *c.* 19. *p.* 658. Limn. *Not. ad Capitul. Caroli V. art.* 11. *verb.* Aller Hülffe. Diss. Theologi Jenens. ap. Loccen. *de Iur. marit. lib.* 3. *cap.* 7. §. 3. confer. Reinking. *de Regim. sec. & Eccl. lib.* 2. *class.* 3. *cap.* 3. §. 45. *& seqq.* Henniges *Not. ad Grot. de Iure Bell. & Pac. lib.* 2. *cap.* 15. §. 10.

Causa Eff. Admiralitatis privata.

XVII. Privata Admiralitas est, quam privati inter se ad certæ alicujus navigationis securitatem contrahunt. Curick, *ad Ius Hanseat. tit.* 7. *art. un. p.* 179. Quod ad finem defensionis privati licitè faciunt: Gryphiand. *de Insul. c.* 31. §. 151. idque de jure communi etiam sine speciali & expressâ superioris concessione. *l. ult. D. de colleg. & corpor. l.* 1. *D. ad L. Iul. de vi publ.* Non obst. *l. un. C. ut armor. usus.* vid. Dn. D. Tabor *Armam. Justin. de Haplophor. c.* 1. *th.* 5. *p.* 111.

Subiectum.

XVIII. Inter privatos autem admiralitatem contrahere possunt omnes, qui ad societatem contrahendam idonei sunt, quique adeo contrahendo sese valent obligare. Ex. Dn. Lauterb. *tract. synopt. dig. tit. pro soc.* §. 1. *th.* 4. quos enumerat Hector Felicianus *tract. de Societate cap.* 3. *& seqq.* Coll. Jur. Argent. *tit. pro soc. th.* 5. Reciprocè tamen si qui inter se, ratione & dispositione speciali, societatem bonorum contrahere prohibentur, eos non statim puto ab admiralitate contrahenda arceri: cum

ri: cum libertas commerciorum & securitas favorabilis, prohibitio autem contractuum juris Gentium, odiosa sit, atque hinc hæc quidem restringi, illa verò ampliari bona interpretatione debeat. Barbos. *Axiom. lib. 6. c. 11. Ax. 6. & lib. 13. cap. 16. ax. 5.* Unde & civis Hanseaticus cum non Hanseatico admiralitatem contrahere poterit: non obstante dispositione juris Lubecensis, quo cavetur, **daß kein Hansischer mit dem jenigen / welcher nicht Hansisch ist/ er sey gleich wer er wolle/ Gesellschaft oder Factoreyen anstellen solle.** Cum præsertim hoc constitutum sit propter rationes speciales: ad obtinendum nimirum commerciorum vigorem in civitatibus Hanseaticis, & ad conservationem Privilegiorum, quæ ex diversis in locis antiquitus obtinuerunt. Dn. Mæv. *ad Jus Lubec. lib. 3. tit. 8. art. 2. §. 3.* Quæ rationes in Admiralitate prohibenda cum exteris non militant, ut adeo merito cessante Legis ratione etiam dispositio ejus cessare putanda sit. Everhard. *top. legal. loc. 85.*

XIX. Causam materialem Admiralitatis quod attinet; sicut in reliquas obligationes vel res deducuntur, vel facta. *§. ult. I. de V. O. l. 2. pr. D. eod.* & sicut in genere societas non tantum rerum, sed etiam operarum causa contrahi potest. *l. 29. pr. l. 80. l. 71. D. pro soc.* Excell. D. Lauterbach. *tract. synopt. Dig. tit. pro soc. §. 1. sh. 5.* ita in Admiralitatem quoque veniunt 1. Factum sive opera mutuæ defensionis & auxilii, tum contra hostes, tum contra alios casus fatales ingruentes. Statut. Hamburg. *p. 2. tit. 14. art. 41. ibi:* **Wann eine Admiralschafft gemacht ist/ so ist das Volck schuldig sich zu wehren.** Add. Loccen. *de Iure marit. lib. 2. cap. 2. §. 5.* 2. Factum Offensionis & aggressionis piratarum & hostium publicorum: si Admiralitas sit publica: vel si privati naviga- *Causa materialis.*

 turi

turi instructi sint mandatis à publica potestate ad persequendos piratas, si quos in mari repererint: vel in loco penitus libero piratæ deprehendantur. Gryphiand. *de Insul. c.31. §.139. & 149.* Grot. *de Iure bell. & pac. lib.2.c.20. §.8. & 14.* Loccen. *de Iure marit. lib.2.c.3. §.1.* 3. Naves ipsæ veniunt in Admiralitatem, non tantum quatenus conjunguntur ad mutuam defensionem, sed etiam quatenus Admiralitate contracta & æstimatione navium facta, periculum earum communiter ad socios Admiralitatis pertinet, Stypmann. *de Iur. marit. p.4. c.11. §.64.* Loccen. *de Iure marit. lib.2.c.2. §.ult.* Numerus harum navium in universum non est definitus, sed solet Admiralitas ex tot navibus constitui, quot opus esse videat vel Magistratus loci, vel privati mercatores. Loccen. *d. loc. §.2.* Aliquando tamen specialiter constitui alicubi solet, ne ex portu naves solvant, nisi certus sit illarum conjunctarum numerus: sicut Batavi constituerunt, quod ex Hollandia in mare Balthicum non debeant ire nisi ad minimum triginta naves in societate sint. Stypmann. *de Iure marit. d.c.11. §.60.* Et Hamburgi Statutum est, ne naves ex portu navigarent, nisi sex ad minimum unitæ essent. Stadt Hamburg Admiralschafft-Ordnung §.11. apud Marquard. *de Jure Mercator. docum. lit. R.* Hæ autem naves non omnes bellicæ sunt, quanquam armis navium onerariarum sint plerumque instructæ; sed solet peculiariter constitui & definiri, secundum numerum navium onerariarum, quot ad illas conducendas bellicæ adhiberi oporteat: veluti ita à Batavis sancitum est, ut 30. naves onerariæ per duas naves bellicas conduci debeant, nisi Commissario visum fuerit, ut una faciat. Stypm. *d.c. §.61.* 4. Quod de navibus dictum est, eas in hanc societatem venire, idem de

instru-

instrumentis navium intelligendum est, quippe quæ quasi membra navium sunt. *l.44. D. de Evict.* Non obst. *l.242. pr. D. de V.S.* Add. *l. 2. §. 1. ff. ad Leg. Rhod. de jact. l.3. §. 1. D. de Rei Vind.* Alciat. *ad d.l.242. D. de Verb. Sign.* 5. Ut & de armis navium: de quorum quantitate & usu variè edici solet. Ex. gr. Si naves onerariæ non habeant navem conducentem, & numerus triginta naves excedat, si tamen habeant 40. tormenta & alia necessaria arma, posse constituto inter se Admiralio enavigare. Stypm. *d. loc.* §. 63. instructis juxta numerum tormentorum omnibus aliis rebus ad apparatum bellicum necessariis (Ammunitie) provideri debere. *Idem ibid.* §.67. Add. Stadt Hamburg Admiralschafft Ordnung §.8. *ibi:* Ob sie mit gebührlichem Kraut und Loth versehen ꝛc. 6. Sed & pecunia in usum navium armandarum collata, in Admiralitatem deducitur: de qua Batavis placuit, ut naves bellicæ pro impensa debeant accipere dimidiam quartæ in centum de navibus in navali societate non instructis, & bonis in iis existentibus. Stypmann. *d.c.*11. §. 62. *&* 63. Hamburgi ad meliorem conservationem Admiralitatis statutum est: Es sollen die gesamte Kauffleute/ so sich der Admiralität zu ihrer grossen Versicherung und Prosperität gebrauchen/ von allen außgehenden und einkommenden Wahren ein halbes pro centum zu Admiral-Geld geben; welches man denn zu Muntir- und Erstärckung der Admirals und ViceAdmirals / wie auch der anderen Schiffe anwenden und gebrauchen soll. Sonsten soll auch über dieses von den Schiffen zu Unterhalt der Admiralität ein gewisses gegeben werden / benantlich die Schiffe/ so gar nicht muntiret oder unter vier Göttlingen führen/ welche den ungemundirten gleich geachtet/

tet/ von jeder Last einen halben Reichsthaler/ die so 4. führen/ ⅓/ die so 6. Göttlingen führen/ ¼ Reichsthaler. Da sie aber mit 8. oder mehr guten Göttlingen versehen seyn/ sollen sie von solchem Last-geld gäntzlich entfreyet seyn. Admiralschafft Ordnung §. 6. & 7. Atq; hæc est arca communis Admiralitatis, *l.1. §.1. D. quod cujusque univ. nom. neg. gest.* in qua socijs non ut singulis sed ut universis jus competit. *l. sicut 7. §.1. D. eod.* 7. Denique merces quoque sociorum Admiralitatis in hanc societatem veniunt, non ut communicentur, sed ut æstimatione in antecessum facta, communi periculo defendantur. Marquard. *de Jur. Mercator. lib.2 cap 11. §. 37.* Stypmann. *d. c. 11. §. 64.* Grot. *de Jure Bell. & Pac. lib 2. cap 12. §.25.* 8. Præter hæc ex post facto nonnunquam in Admiralitatem venit præda ex hostibus capta. Loccen. *de Jure marit. lib.2. c.2. §.7.* Stypm. *d c 11. §78.* Arg. *§.17. I. de R. D. l.51. §.1. D. de acquir. rer. dom.* Non obst. *l.20. §1. D. de captiv. & postlim. revers.* 9. Ut & aliquando pœna pecuniaria sive mulcta eorum, qui non impetrata venia à societate abeunt. Stypmann. *d cap. 11. §. 74.*

Causa formalis Admiralitatis publica. XX. Ratione causæ formalis Admiralitas publica, utpote societas quædam publica; accensetur collegiis & corporibus sive Universitatibus legitimis. *l. 1. pr. D. quod cujusque univ. nom, neg. gest. l.3. §.4. D. de bon. poss. l.22. D. de Fidej. & mand.* A quibus in eo differt, quod navalis est, & bellica, ex variis officiis & ministeriis maritimis coordinata. *vid. l.46. D. ad SCtum Trebell. l. un. C. de Class.* Strauch. *de Imper. maris cap. 5. §.3. fin.* Add. Hamburg. Admiralschaffts-Ordnung §. 12. ubi egregiè disponitur: Es solle auch einer jeden Flotta durch die Deputirte ein gewisser Admiral fürgesetzet werden/ da aber zu einem mahl eine gar grosse Flotta absieglen

wolte/

wolte/ soll zwar eine jede Compagnia / so auff einen Orth mit einander zu sieglen hat / ihren Admiral und ViceAdmiral haben/ nichts destoweniger aber soll ihnen noch ein OberAdmiral durch die Deputirte werden zugeordnet.

XXI. Privata Admiralitas à societate pacata, quam vulgo Maschopeyen vocant, ratione formæ differt in eo, quod societas pacata sive negotiatoria contrahatur consensu interposito de rebus ex utraq; parte communicandis, lucri in commune faciendi gratia. Excell. D. Lauterb. *Tractat. Synopt. Dig. tit. pro soc. th.* 6. In societate autem bellica, utilitas hæc communis sit ipsa defensio. Grot. *de Jure Bell. & Pac. lib.* 2. *c.* 12. §. 25. Loccen. *de Jure marit. lib.* 2. *c.* 2. §. *ult.* cujus commodum eatenus pro lucro haberi potest, quatenus emolumenti species est damnum evitasse. *l. in pupillo.* 47. §. 1. *D. de solut.* Non obst. *l. si sponsus* 5. §. *concessa.* 8. *D. de donat. int. vir. & ux.* sicut vicissim emolumento caruisse, damnum est. *l.* 2. §. *damnum* 11. *D ne quid in loc. publ.* Non obst. *l. Proculus* 26. *D. de damn. infect.* *Privata.*

XXII. Ut autem ad communem defensionem ii, qui simul navigaturi sunt, obligentur, requiritur, 1. Consensum interpositum esse de conjungendis ob mutuam tutelam navibus. *t. t. I. de Obl. ex consens. l.* 2. *D. de Obl. & Act.* idque vel expresse: verbis scil. inter præsentes, & literis aut nuntio inter absentes: vel tacitè re ipsa & factis. *l.* 4. *pr. D. pro soc.* dummodo facta talia sint, quæ citra jus Admiralitatis fieri non solent, vel de animo talem societatem coëundi aliunde constet. Dn. D. Lauterb. *tit. Dig. pro soc. th.* 3. Add. Statut. Hamburg. *part.* 2. *tit.* 14. *art.* 42. *ibi*: Wann eine Admiralschafft *Ejus requisita.* 1.

 gemacht

gemacht ist/ oder es sich begebe / daß einem ein Frey-beuter an bordt käme.

2. XXIII. 2. Ad hoc autem ut damna, quæ eveniunt, æqualiter inter socios contribui possint, moris est, naves à Commissario cum bonis antequam abeunt, taxari: Sypmann. *de Jure marit. part.* 4. *cap.* 11. §. 64. atque ex navibus & mercibus unam summam confici, ut à Dominis pro parte quam singuli in ea summa habent, detrimenta ferantur. Edict. Ordin. Holland. *tom.* 1. *p.* 323. Constit. & Privil. Amsterod. *Ordin. de Admiral. p.* 450. Grot. *de Jure Bell. & Pac. lib.* 2. *cap.* 12. §. 25. Loccen. *de J. marit. lib.* 2. *c.* 2. §. *ult.*

3. XXIV. Præter hæc Hamburgi specialiter constitutum, ut Magistri navium, quam primum vecturam suscipiunt, coram Donminis Deputatis designationem exhibeant, ex qua de magnitudine & apparatu navium constare possit: quin & ipsi Domini Deputati vel per se, vel per alios ex civibus inspicere naves tenentur & explorare, an benè instructæ sint, an ad prælium habiles, an nihil sit, quo usus tormentorum impediatur. Quod *in Ordin. Admiralit.* §. 8. expresse his verbis disponitur: Ist beliebet/ daß nicht allein die Schiffer/ so bald sie die Fracht annehmen / den Deputirten eine gewisse designation, wie groß ihr Schiff/ und wie es gemundiret/ übergeben/ sondern auch alle Schiffe durch die Deputirte Herren oder Bürger visitirt werden sollen/ ob auch tüchtige Stücke auff den Schiffen vorhanden / ob sie mit gebührlichem Kraut und Loth versehen / ob und wie man sie im fechten gebrauchen könne; da dann sonderlich in acht zu nehmen/ daß auff dem überlauff/ da das Geschütz stehet / keine Wahren oder Boßmanns Führung / dadurch der Gebrauch des Geschützes möchte

möchte gehindert werden / gesetzet werde.

XXV. Sicut & alibi quod ad modum exercendæ communis defensionis attinet, certis articulis exprimi solet; Quomodo ordines inter navigandum à Prætoria & proprætoria navi reliquaque classe sint observandi, qua ratione peculiari vexilli erectione, aut velorum adductione, aut tormenti explosione, aut nocturno insigni plurium luminum, quando imminet hostis, vel ignota classis, vel tempestas oritur aut nebula, signum ad præcavendum periculum dari debeat: & quæ alia huc spectant. vid. Stypmann. *de Jure marit. d. cap.* 11. § 79. Loccen. *de Jure mar. d. c.* 2. §. 6. Marquard. *de Iure Mercat. lib.* 2. *cap.* 11. §. 36.

XXVI. Reliqua pactis illorum, qui contrahunt hanc societatem, informari solent. vid. Wesemb. *par. Digest. lib.* 2. *tit.* 14. *num.* 9. *vers. cæterum.* Bachov. ad Treutlerum *vol.* 1. *disp.* 6. *thes.* 10. *lit. A. & seqq.* Quæ plerumque Instrumentis publicis (Admiralschafft-brieffe dicuntur) solent comprehendi. Hamburger Admiralschafft-Ordnung §. 11. *ibi:* sollen zum wenigsten sechs Schiffe zusammen setzen / und sich vermittelst und nach Einhalt dero auffgerichteten Admiralschafft-brieffe/ und bey Vermeidung der darinnen benanten Pön bey einander zu bleiben allerdings schuldig und verbunden seyn: *&* §. 16. Wo einiger Schiffer wider diese Ordonantz und den deßwegen absonderlich verfertigten Admirals-brieff handlen würde/ 2c.

XXVII. Causa impulsiva Admiralitatis publicæ juxta privatæque constituendæ, eadem est: nimirum tristissimi casus, qui navigantibus imminent, præsertim à piratis: Quis enim navigavit, qui se non aut mortis aut servitutis periculo committeret, cum aut hyeme, *Causa impulsiva.*

aut referto prædonum mari navigaretur? Senec. *Epist.* 87. Gryphiand. *de Insul. c.*31. §.140. Loccen. *de Jur. marit. lib.*2. *c.*1. §.2. Unde non immeritò necessaria visa est Admiralitas eo tempore, quo Dynkerkani & alii piratæ passim Oceanum & mediterranea maria infecta tenebant. Stypman. *de Jure marit. d. c.*11. §. 49. Quemadmodum etiam Turcis & aliis prædonibus cum maximo mercatorum damno grassantibus, Hamburgensis Admiralitas lege perpetua constituta est. Nach dem leider die tägliche Erfahrung bezeuget/ daß nicht allein durch Türckische/ sondern auch andere streiffende See-räuber allgemeinen commerciis und Traffiquen grosser und mercklicher Eintrag und Schaden geschicht/ und demnach wohl von nöhten / daß in dieser guten Stadt eine beständige Admiralschafft angeordnet werde/ als hat ein E. Raht auff dienstlich Suppliciren etlich vieler Bürger und Eingesessenen / so sich der Handlung Seewarts gebrauchen/folgende Ordnung verfassen und publiciren lassen. Hamburg. Admiralschafft-Ordnung *proœm.*

Causa finalis. XXVIII. Causa finalis Admiralitatis constituendæ est, ut se plures naves sociatæ, eo facilius adversus vim ingruentem tueri possint: Loccen. *de Jure marit. lib.*2. *c.*2. §.2. & non tantum in præsens tempus securè navigetur, sed etiam in futurum mare prædonibus purgetur; quo mediante & securitas commerciorum, & privata simul navigantium publicaque utilitas procuratur. Gryphiand. *de Insul. d. c.*31. §.139. Marquard. *de Jure Mercat. lib.*1. *c.*15. Interdum & immediatè usus Admiralitatis, licet privata sit, ad utilitatem Reipublicæ dirigitur, quando hoc proposito privati societatem navalem instituunt, ut hostes Reipublicæ persequantur. vid.

 Martin.

Martin. Schoock. *Imp. marit. cap.*23. vel quando extranei naves à Collegio Admiralitatis conducunt, & sibi adjungunt ad firmandas vires suas, ac defensionem adversus hostem tertium. Loccen. *de Jure marit. lib.*2. *cap.* 2. §. 3. Add. Hannibal Seestàts Vortrag das Naval defensions-Werck in Norwegen betreffend. apud Marquard. *de Jure Mercator. document. lit. W.* 2.

XXIX. Circa Effectus Admiralitatis publicæ controvertitur: An Admiralitas constituta ad prædatorum & piratarum persecutionem in eo loco in quo exercetur, jurisdictionem vel superioritatem importet? de quo disceptatum est in Camera inter Oldenburg & Bremen: Comite rectè negante, piratarum persecutionem jurisdictionis signum esse posse: cum ea aliis etiam competat, qui Jurisdictionem non habent. Mindan. *de Process. lib.*2. *cap.*36. §.6. Et licet equidem tam protectio maris, quàm piratarum persecutio ei competat, qui jurisdictionem habet: & ad Imperium pertineat, curare ut malis hominibus mare purgetur. Strauch. *de Imp. mar. cap.*9. §. 1. hoc tamen non est reciprocum, ut qui mare aut flumen protegit, aut piratas persequitur, statim in eo loco jurisdictionem aut Imperium habeat: quod non tribuit protectio. Gail. *Obs. Pract. lib.*2. *obs.* 54. *n.*1. Mager. *de Advocat. armat. cap.* 10. §. 386. *& seqq.* Loccen. *de Jure marit. lib.*1. *c.*4. §. 5. *Effectus Admiral. publicæ.*

XXX. Idem de vectigalibus quoque eo nomine exigendis sentiendum est, quæ in eo loco quidem, in quo vi jurisdictionis protectio maris & piratarum persecutio exercetur, licitè & summo jure exiguntur. Hamburg. Admiralschafft-Ordnung §.6. Grot. *de J. B. & P. lib.*2. *cap.*2. §.14. & *lib.* 2. *cap.*3. §. 14. Excell. D. Zieglerus

ad Grot d. lib.2. c.2. §.14. Sed non tamen vi ſolius protectionis & perſecutionis exigi poſſunt. Mindan. *d.l.* 2. *c.36.* §.6. Loccen. *d. loc.*

XXXI. Quod ſi recipiat vectigal nomine ſecuritatis per Admiralitatem præſtandæ, is ad quem ejus loci juriſdictio maritima pertinet, tenebitur non tantum ad præſtandam ſecuritatem iis, qui per territorium ſuum navigant, ne ullam concuſſionem vel damna ſuſtineant. *l.un. C. de littor. & itin. cuſtod.* Sed ſi deprædatione piratarum tranſeuntibus damnum datum ſit, tenebuntur ex neglectu Reges ac Magiſtratus, qui ad inhibenda latrocinia & piraticam non adhibent tam ſufficientia remedia quam poſſunt ac debent. Grot. *de Jure bell. & pac. lib.2. cap.*17. §.20. Strauch. *de Imp. mar. cap.* 6. §.7. Præſertim ſi navigantes depoſuerint, in quam Provinciam ituri ſint, atque adeò ſub ſalvo conductu alterius navigent. *d. l. un. C. de littor. & itin. cuſtod.* Quemadmodum in terreſtri quoque itinere deprædatis Dominus territorii damna reſarcire tenetur. Mynſing. *Obſ. Pract. centur.*5. *obſ.*70. Roſenthal. *de feud. cap.*5. *concl.*22. Inprimis ſi ſub fide publica & ſalvo conductu proficiſcantur: prout Conſtitutum Rec. Imp. de Anno 1556. §. Damit dann die Obrigkeit. 34. his verbis: Setzen/ ordnen und wollen/ wofern von Churfürſten/ Fürſten und Ständen/ oder einiger Obrigkeit / die ſey wer ſie wolle/ jemand das Geleit gegeben/ und der jenige darüber auff derſelbigen Churfürſten / Fürſten/ Stände oder Obrigkeit Geleit-ſtraſſen thätlich ergriffen und beſchädiget/ daß der Stand / ſo ſolch Geleit gegeben/ nach geſtalt ſolches Geleits dem Beſchädigten ſeines Schadens erſtattung zu thun ſchuldig ſeyn ſoll. Secundum quæ concluſum & judicatum fuit in Camera

Imperiali in causa quadam contra Episcopum Herbipolensem. Gail. *Observ. Pract. l. 2. observ.* 64. §. 1. Add. Bernh. Græven. *2. pract. concl.* 64.

XXXII. Si privati inter se Admiralitatem contraxerint, illi sibi invicem obligantur 1. ad servandam societatem: Statut. Hamburg. *p. 2. tit.* 14. *art.* 41. Hamb. Admiralschaffts-Ordnung. §. 11. Jus marit. Hanseat. *tit.* 7. *art. un.* 2. Ad defensionem & tutelam mutuam, si periculum immineat. Wann eine Admiralschafft gemacht ist / so ist das Volck schuldig sich zu wehren. Statut. Hamburg. *p. 2. tit.* 14. *art.* 42. 3. Ad resarciendum pro sua portione damnum, citra cujusquam culpam ab hoste casuque illatum. Statut. Hamburg. *d. p. 2. tit.* 14. *art.* 42. Loccen *de Jure marit. lib. 2. cap. 2.* §. 5. Curick. *ad Jus marit. Hanseat. tit. 7. art. un.* idque non tantum ratione mercium aliarumq; rerum deperditarum, quæ in navi sunt, sed etiam ratione hominum vulneratorum. Statut. Hamburg. *d. art.* 42. Loccen. *de Jure marit. lib. 2. tit. 2.* §. *ult.* Non quidem ut cicatricum aut deformitatis æstimatio fiat, sed ut computentur mercedes Medicis præstitæ, cæteraque impendia, quæ in curatione facta sunt; præterea operarum, quibus caruit aut cariturus est ob id, quod inutilis factus est. *l. 7. D. de his qui effud. vel ejec.* & quidem ita, ut omne damnum per hostes aut piratas uni vel alteri navium illatum, videlicet pulveris nitrati, & cæterorum muniminum bellicorum jactura, hominumque in conflictu vulneratorum, mutilatorum aut occisorum cura, cumque plena mercede & vectura sumptibusque sepulturæ reparatio quælibet navium merciumque fiat à cœteris navibus sociisque concomitantibus, magnæ seu grossæ Avariæ instar. Marquard. *de Jur. Mercator. lib. 2. cap.* 11. §. 37.

Privata.

§.37. Non obst. *l. 2. §. 2. D. ad L. Rhod. de jact.* vid. Loccen. *de Jure marit. lib. 2. c. 8.* §. 11. 4. Ad prædam communicandam & proportione Geometrica dividendam. Stypmann. *d. c.* 11. §. 77. & 78.

Actiones ex Admiralit. descendentes.

XXXIII. Competit autem eo nomine 1. Communiter actio pro socio. Stypm. *de Iure marit. p. 4. c.* 11. §. 85. 2. Actio civilis pœnalis in factum. *arg. l. 1. pr. D. de præscript. verb. §. ult. I. de Leg. Aquil.* qua Societas mulctam eorum qui à societate abeunt, sibi applicari petit. Stypmann. *de jure marit. d. cap.* 11. §. 74. 3. Remedium detentionis, Hamburger Admiralschafft Ordnung §. 16. Wo einiger Schiffer wider diese Ordnung handlen würde/ soll dessen Schiff und Fracht darfür hafften/ biß er die verwirckte Straffen der gebühr entrichtet und bezahlet hat. 4. Accusatio criminalis ad pœnam extraordinariam, eamque vel pecuniariam in usum pauperum erogandam, aut fisco applicandam. Stypmann. *d. cap.* 11. §. 4. vel corporalem. ex. gr. Batavi constituerunt, si quis contra prohibitionem sine conducente nave in Norvvegiam, vel mare Balthicum naviget, illum pœnæ nomine dare debere de navi 200. florenos, aut ex mari Balthico venientem, 400. florenos , in Norvvegiam centum libras, ex Hollandia ducentas libras. Stypmann. *de Jur. marit. d. c.* 11. §. 69. Hamburgi verò & in Civitatibus Hanseaticis reliquis obtinet: ut si quis Admiralitatem deseruisset, omne damnum quod inde Admiralitati contigit, à desertore præstari debeat, si non habeat in ære, extra ordinem arbitrariè puniatur. Wer die Admiralschafft bricht/ und darüber jemand genommen würde: so soll der Schiffer/ so die Admiralschafft gebrochen hat/ schuldig seyn/ den Schaden von dem Seinigen zu bezahlen/ hat er das an Gelde nicht/ so soll er

nach

nach Ermäßigung willkührlich gestraffet werden. Statut. Hamburg. *p.2. tit.* 14. *art.* 42. Jus Hanseat. *tit.7.art. un.* Loccen. *de Iure marit. lib.2. cap.2.* §.5. Add. *l.* 1. §.3. *D. de pœn.*

XXXIV. 4. Imploratio officii Judicis pro cognitione extraordinaria, interdum quoque locum habet ad præmium petendum, si quis in prœlio se fortiter gesserit: Da jemand in der Flotta im Fechten für andern sich tapffer gehalten/ soll derselbe von der Admiralität eine Verehrung bekommen: Cujus remunerationis petitio heredibus quoque competit. Hamburg. Admiralschaffts-Ordnung §. 15. de qua re Belgæ specialiter definiverunt: si hosti navis adimatur, ejus pretium debere cedere occupantibus, & præterea eos capere debere bimestre stipendium de tot personis, quot in navi captæ fuerint. Stypmann. *de Jure marit. p.4. c.11.* § 78. & amplius: Si in conflictu cum hoste navis periit, damnum bis restitui debere: si autem quis hostis navim in aquis submerserit, suâ nave salvâ, eum debere habere pretium suæ navis & bonorum: ejusque dimidium debere in commodum navis & mercium cedere, de reliquis quattis unam, nautam & gubernatorem, alteram nautas habere debere. Stypm. *d. c.11.* §.76. *&* 77.

XXXV. Interdum verò consorti Admiralitatis, actione pro socio damnum sibi resarcire petenti opponitur exceptio doli mali, *arg. l.2.* §.5. *D. de dol. mal. & met. except.* Si quis de societate abierit, & deserta societate navigans damnum acceperit: is enim omne damnum, quod ab hoste ei infertur, sive captivus abducatur, sive aliud quodcunque detrimentum sentiat, solus debet portare, nec tenentur exercitores in ejus redemtionem aut restitutionem minimum contribuere. Stypmann. *Exceptio.*

Ee . *de Jur.*

de Jure marit. p.4. c.11. §.71. Videtur enim is sua culpa damnum hoc sentire, & facto proprio detrimentum incurrere, ob quod ei ab innocentibus quicquam resarciri æquum non est. *arg. l.203. D. de R. I. l.52. §.18. D. pro soc.* Marquard. *de Iure Merc. lib.2. c.11. §.37.*

Forum competens. XXXVI. Habent autem causæ enumeratæ forum peculiare, quod illis competens est: nimirum Collegium Admiralitatis in quoque Regno vel Civitate maritima ad hoc constitutum, ut res ad justitiam & disciplinam navalem spectantes tractet. Loccen. *de Iur. marit. lib.2. c.2. §.4.* Quale Collegium Admiralitatis Hamburgi quoque causas navales disceptat. Hamburg. Admiralschafft-Ordnung §.17. & 18. Constat illud ex quinque Senatoribus & octo Civibus, ut & Secretario: Admiralschafft-Ordnung §.2. *add. Subscript. in fin. adject.* qui statis diebus horisque in Curia sub mulcta convenire tenentur, & si quid constituunt, illud tanquam à Senatu & civibus omnibus constitutum esset, ratum habetur. Admiralschafft-Ordnung §.17. *per tot.* Quod si delictum aliquod navale plectendum sit, executio erit apud Collegium Admiralitatis in loco ubi mulctandi adveniunt. *t. t. C. ubi de crim. ag. oport.* Stypmann. *dict. cap.11. §.73.*

Forma processus. XXXVII. Quoniam verò causæ navales & maritimæ ita comparatæ sunt, ut plerumque locus & tempus ventorumque & maris opportunitas non patiatur moram aut cunctationem diuturniorem, *l.1. pr. D. de exerc. act.* ideo processu summario atque de plano levatoque velo hæ controversiæ expediendæ sunt. *l.5. C. de Naufrag.* Peck & Vinn. ad *d. l.* Unde & tribunali Admiralitatis Hollandiæ duplica litigantibus partibus non est permissa. Loccen. *de Iure marit. lib.3. c.11. §.2.* Marquard. *de J.*

Mercat.

Mercator. lib. 3 *cap.* 7. §. 6. Add. der Stadt Lübeck Ordnung des Summarischen See-Gerichts Proceß. *de Anno* 1655. apud Marquard. *docum. commerc. lit. X.* 3. *p.* 704.

XXXVIII. Contraria societati huic est ejus dissolutio. Dissolvitur autem Admiralitas ferè iisdem modis, quibus reliquæ societates. Nam cum Admiralitas quoque uti societas pacata, vel in perpetuum ineatur, vel ad tempus. *l.* 1. *pr. D. pro soc.* Non obst. *l.* 70. *D. eod.* Ea quæ ad certum tempus vel certæ navigationis causâ contracta est, ipso illo tempore elapso & navigatione finitâ perimitur. *l. actione* 65. §. *item qui* 6. *D. pro soc.* § 6. *I. de soc.* Ut adeò licitè ab Admiralitate recedant, qui se illi tantum usque ad certum itineris spatium adjunxerunt. v. g. biß sie die Höhe erreichet: quiq; exinde diversum ab Admiralitate cursum instituturi sunt. Hamburg. Admiralschaffts-Ordn. §. 11. & 12. *Contraria Admiral.*

XXXIX. Præterea ratione personarum quoq; solvitur Admiralitas. 1. Morte unius ex sociis Admiralitatis, quoad eum scil. qui mortuus est, & quoad hæredes ejus, non verò quoad alios socios Admiralitatis, *l.* 59. *D. pro soc. l. verum est.* 63. § *in hæred.* 8. *D. eod.* Non obst. *l.* 65. §. 9. *D. eod.* §. 5. *I. de Societ.*

XL. Per mortem intelligitur non tantum mors naturalis, sed etiam mors civilis. *l.* 4. §. 1. *l.* 63. §. *ult. D. pro soc.* Qualem tamen non videntur pati, qui à piratis capiuntur. *l.* 19. §. 2. *D. de capt. & postl. reverf. l.* 24. *l.* 27. *D. eod.* Loccen. *de Iur. marit. lib.* 2. *cap.* 3. §. 3. Add. Grot. *de Jure Bell. & Pac. lib.* 3. *cap.* 9. §. 16.

XLI. 2. Ratione personarum solvitur Admiralitas renunciatione: si is, qui renunciare vult, justam causam renunciandi habeat. *l.* 65. §. 6. *ibi: nisi renuntiatio*

ex necessi-

ex necessitate quadam facta sit. Add. Hamburg. Admiralschafft-Ordnung. §. 11. *ibi:* Es wäre dann / daß ein Schiffer so gar eylfertig wäre / und der übrigen Schiffe nicht erwarten könte. *Et* §. 13. Es sey dann / daß einem ausserhalb Landes eine Fracht auff einen andern Platz fürkäme.

XLII. Tandem ratione rerum finitur Admiralitas, si classis vel naufragio absorbeatur, vel vi hostili opprimatur, dissolvaturque. arg. *l.63. §.ult. D. pro soc.* quod non tantum de privata sed etiam de publica Admiralitate intelligi debet. vid. Grot. *de Iure B. & P. lib.2. c 9. §.1. & seqq.*

Affinia. XLIII. Similis est Admiralitati, de qua hactenus tractavimus 1. Coitio armata terrestris adversus prædones instituta: qua inprimis illi uti solent, qui per loca deserta, adeoque latronum insidiis opportuna iter faciunt: quam Societatem *Caravanne* communiter vocant *Turcicorum & Persicorum Itinerariorum Scriptores.* 2. Cohortes militum ad conducendos mercatores & reliquos peregrinantes dispositorum, quos vulgo Außreuter / Stallbrüder / Einspänniger nominant. Marquard. *de Iure Mercator. lib.1. c.13. §.37.* Aliquando das lebendige Geleit dicuntur. Gail. *obs. Pract. lib.2. obs.64. §.1.* Wehner. *Thesaur. Pract. voce* Glaid. Societas quælibet pacata sive terrestris sive navalis sit. Loccen. *de Iure marit. lib. 2. cap. 2. §. 1. & lib. 3. cap. 6.* Stypmann. *de Iure marit. part. 4. c. 11. §. 1.* 4. Communio quorumlibet qui unà navigant, & rerum nomine quas in navi habent, Lege Rhod. ob jactum levandæ navis causa factum ad resarciendum communi contributione damnum obligantur. *l.1. D. ad L. Rhod. de jact.* Statuta Hamburgensia *p.2. tit.16.* Loccen. *de Iure marit. lib.2. c.7.* Marquard. *de J. Merc. lib.2. cap.11. §.37. ibi: Magnæ seu grossæ Avariæ instar.* & *lib.3. c.4. §.19.*

F I N I S.